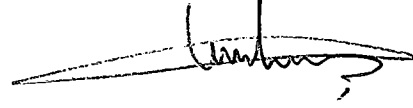

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Öznur Bartin

Hakkâri Milletvekili

Cezaevlerinde bulunan mahpusların sağlık hakkı hem ulusal mevzuat hem de ülkenin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler ile koruma altına alınmıştır. Ancak, özellikle hasta mahpusların tedaviye erişiminde ciddi ihlaller yaşandığı gözlemlenmektedir. Bu durum, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin 25. maddesi, Birleşmiş Milletler Mahpuslara Muameleye Dair Asgari Standart Kurallar (Nelson Mandela Kuralları), Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 3. maddesi ve Anayasa'nın 17. maddesi gibi düzenlemelerde ifade edilen temel insan haklarının ihlali anlamına gelmektedir.

1999 yılından bu yana tutuklu bulunan ve hâlihazırda Sincan Kadın Kapalı Cezaevi'nde tutulan Selver Yıldırım, ciddi sağlık sorunlarıyla mücadele etmektedir. Sağ gözünü tamamen kaybeden Yıldırım, sol gözündeki görme kaybı nedeniyle temel ihtiyaçlarını dahi tek başına karşılayamaz duruma gelmiştir. Bu durum, cezaevi koşullarında yaşamsal fonksiyonların sürdürülememesine yol açmakta ve insan onuruna aykırı koşulları gözler önüne sermektedir.

Selver Yıldırım'ın tedaviye erişim hakkı, ulusal ve uluslararası hukuk çerçevesinde açık bir insan hakkı olarak tanımlanmaktadır. Ancak mevcut durumda tedaviye erişimin sağlanmaması, yaşam hakkı ve insan onuruna uygun muamele hakkının ihlaline neden olmaktadır. Ciddi görme kaybı yaşayan hasta mahpusun cezaevi koşullarında temel işlevlerini sürdürememesi, bu ihlallerin derinliğini ve sonuçlarını açıkça ortaya koymaktadır.

Bu çerçevede, Selver Yıldırım'ın infazının ertelenmesi ve tahliye edilmesi gerekmektedir. Cezaevinde uygun tedavi şartlarının sağlanamaması, mahpusun yaşamını doğrudan tehdit etmektedir. Ayrıca sağlık hakkının sağlanması amacıyla cezaevlerinde tutulan hasta mahpuslar için ivedilikle gerekli düzenlemelerin yapılması elzemdir.

Bu bağlamda;

1. Ülke genelindeki cezaevlerinde toplam kaç hasta mahpus bulunmaktadır? Bu mahpusların kaç ağır hasta kategorisinde yer almaktadır?
2. Sincan Kadın Kapalı Cezaevi'nde tutulan Selver Yıldırım'ın mevcut sağlık durumu ile ilgili bir inceleme yapılmış mıdır? Tedavi edilmesi için hangi adımlar atılmıştır?
3. Cezaevlerindeki hasta mahpuslara yönelik sağlık hizmetlerinde tespit edilen eksiklikleri gidermek için hangi tedbirler alınmaktadır?
4. Hasta mahpusların hastane sevklerinin gecikmesine neden olan yapısal sorunların giderilmesi için bir eylem planı bulunmakta mıdır?
5. 2024 yılı itibariyle cezaevlerinde tedavi hakkı ihlali nedeniyle yaşamını yitiren mahpus sayısı nedir? Bu konuda bir inceleme başlatılmış mıdır?
6. Selver Yıldırım gibi yaşamı tehdit eden ciddi rahatsızlıkları olan mahpusların tahliye edilmesi için herhangi bir yasal düzenleme planlanmakta mıdır?
7. Cezaevlerinde hasta mahpuslara yönelik sağlık hizmetlerinin izlenmesi ve değerlendirilmesi için ulusal ve uluslararası standartlara uygun bir izleme sistemi kurulması planlanmakta mıdır?